

इनरुवा नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को

वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट बक्तव्य

नवौं नगर सभाका सभाध्यक्ष एवं नगर प्रमुखज्यू,

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू एवं नगर सभाका सदस्यज्यूहरु,

इनरुवा नगरपालिकाका शाखा प्रमुखज्यूहरु, कर्मचारीहरु एवं पत्रकारज्यूहरु ।

१. इनरुवा नगरपालिकाको उप-प्रमुख एवं बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको संयोजकको हैसियतले यस इनरुवा नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट यस गरीमामय नगर सभाको बैठकमा प्रस्तुत गर्न पाउदा म अत्यन्त हर्षित एवं उत्सुक छु । संवत् २०७९ बैशाख ३० गते सम्पन्न स्थानीय तहको निर्वाचनबाट हामीलाई मतदान मार्फत निर्वाचित गर्नु हुने आदरणीय इनरुवा नगरबासी आमा, बुवा, दाजुभाई, दिदी बहिनि लगायत सबैमा हार्दिक आभार एवं धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।
२. आगामी आर्थिक वर्षको बजेट, नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा मैले नेपालको संबिधान, स्थानिय सरकार संचालन ऐन, नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारको नीति तथा कार्यक्रम, दिगो बिकासका लक्ष्य, इनरूवा नगरपालिकाको बस्तुगत अवस्था, विभिन्न राजनितिक दल, संघ संस्था तथा नागरिक समाजका प्रतिनिधिहरु वाट प्राप्त सुझावहरुलाई गंभिरतापूर्वक ध्यान दिने प्रयत्न गरेकी छु ।
३. यस अवसरमा म नेपालको राष्ट्रियता, राष्ट्रिय स्वाधिनता, गणतन्त्र एवं लोकतन्त्र, धर्म निरपेक्षता, समावेशीता, सामाजिक न्याय र समानताका लागि जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने ज्ञात अज्ञात महान शहीदहरुप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्न चाहन्छु । साथै नेपालको राजनितिक परिवर्तन र नेपाली जनताको सुख समृद्धिका लागि संघर्ष गर्नुहुने महान नेपाली नागरीक र त्यसको सवल नेतृत्व प्रदान गर्नुहुने नेपाली राजनीतिका शिखर व्यक्तित्वहरु प्रति हार्दिक सम्मान प्रकट गर्न चाहन्छु । त्यसैगरी नगर निर्माणमा तल्लिन इनरूवा नगरपालिका क्षेत्रका ऐतिहासिक, विशिष्ट महानुभावहरु, नागरिक समाजका अगुवाहरु, बुद्धिजिवी, मानावअधिकार कर्मि, संघर्ष र त्यागमा समर्पित अभियन्ताहरु तथा आम नगरवासीहरु प्रति हार्दिक सम्मान प्रकट गर्दछु।

४. इनरूवा नगरका सामुन्ने एउटा समृद्ध शहर बन्नका लागि अझै अनेकौ चुनौतिहरू छन् । तिनका बाबजुद त्यतिनै उज्ज्वल सम्भावनाहरू पनि रहेका छन् । सिमित श्रोत साधनको बाबजुत हामीले चुनौतीहरूको सामना गर्दै तिनको समाधान गर्ने क्रममा नै सम्भावनालाई उपलब्धिमा रूपान्तरित गर्न सक्छौं भन्ने आत्मविश्वास र दृढ इच्छा शक्तिका साथ अगाडी बढ्नु पर्दछ भन्ने मान्यतालाई आत्मसात गरेका छु ।
५. हामी निर्वाचित भएर आएको छोटो समय भित्रै नगर क्षेत्रमा सम्भावित बाढीको जोखिमलाई न्युनिकरण गर्न प्रधानमन्त्रि रोजगार कार्यक्रम तर्फ विनियोजित बजेटबाट नगरका बेरोजगार युवाहरूलाई परिचालन गरी ढल, नाला, पैनी आदि सरसफाई गरिएको छ । साथै संचालन हुन बाँकी रहेका विभिन्न नगर स्तरीय तथा वडा स्तरीय आयोजनाहरूलाई तत्काल संचालनमा ल्याईएको छ ।
६. इनरूवा नगरका आफ्नै खाले विशिष्टता र विविधताहरू छन् । त्यस्तो विशिष्टता र विविधतालाई सन्तुलित ढंगले व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ । एकातिर नगरको खास क्षेत्रमा सघन शहरी विकासले गति लिई रहेकोछ भने अर्कोतिर धेरै वडाको भूगोल आज पनि ग्रामिण परिवेश अनुरूप रहेको छ । उक्त अवस्थालाई मध्यनजर गरी बार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेटको तर्जुमा गर्नुपर्ने हाम्रो अवस्थाप्रति म संवेदनशिल र गंभिर रहेको ब्यहोरा निवेदन गर्न चाहन्छु ।

आदरणीय सभाध्यक्षज्यू,

७. अब म आर्थिक बर्ष २०७९/०८० को बजेटका उद्देश्यहरू प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु-

- नगरक्षेत्रमा व्यापारीक, व्यवसायीक, कृषिजन्य तथा पर्यटकिय क्षेत्रलाई सुदृढ ब्यवस्थित गरी आर्थिक कृयाकलाप बिस्तार गर्ने ।
- नगरको शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्ने ।
- उपलब्ध स्रोत साधनको प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्रमा परिचालन गरी आर्थिक समृद्धि हासिल गर्ने ।
- सामाजिक समावेसीकरण तथा सन्तुलित विकास गर्ने ।
- सुशासन प्रवर्द्धन गर्ने ।
- नगरवासीमा न्युनतम भौतिक र मानवीय सेवा पुर्याउने ।

८. त्यसैगरी अब म आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेटका प्राथमिकताहरू प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

- शैक्षिक क्षेत्रलाई गुणस्तरीय एवं प्रविधिमैत्री बनाउने ।
- नगर क्षेत्रको आधारभूत पुर्वाधार निर्माण ।
- फोहोरमैला व्यवस्थापन, प्रकोप न्युनिकरण तथा वातावरण संरक्षण ।
- व्यवसायीक कृषि, पशुपालन तथा आय आर्जनका कृयाकलापहरूको बिस्तार ।
- संस्थागत क्षमता अभिवृद्धिका लागि जनशक्ति विकास तथा सेवा प्रवाहको लागि आधारभूत पुर्वाधार निर्माण ।
- नगरपालिकाको मापदण्ड अनुरूपको भौतिक पुर्वाधारको विकास एवं नितिगत सुधार ।

९. अब म आगामी आ.व. २०७९/०८० को लागि कुल अनुमानित बजेट प्रस्तुत गर्न अनुमती चाहन्छु ।

- संघीय समानिकरण अनुदान रु. १९ करोड ४७ लाख , संघीय शसर्त अनुदान रु. २७ करोड ३६ लाख, संघीय समपुरक अनुदान चालु अनुदान रु.५० लाख, संघीय विशेष अनुदान रु.७० लाख, प्रदेश समानिकरण अनुदान रु.१ करोड ८ लाख ८९ हजार, प्रदेश समपुरक अनुदान रु. १ करोड, प्रदेश शसर्त अनुदान रु.२३ लाख ९४ हजार, संघीय राजश्व बाँडफाट रु. १२ करोड ४६ लाख ३८ हजार, प्रदेश राजश्व बाँडफाट (सवारी कर) रु. ८६ लाख ३३ हजार ४ सय दश, प्रदेश सरकार समपुरक अनुदान रु. १ करोड र मालपोत रजिस्ट्रेशन शुल्क, अन्य राजश्व सहितको आन्तरिक श्रोत रु. १० करोड २६ लाख ८५ हजार गरी आ.व. २०७९/०८० को कुल अनुमानीत आय रकम रु. ७३ करोड ९३ लाख ३९ हजार ४ सय १० अनुमान पेश गरेको छु ।

आदरणीय सभाध्यक्ष महोदय,

अब म क्षेत्रगत रुपमा नीति, कार्यक्रम तथा बजेट प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

पुर्वाधार विकास:

१०. दिगो विकासका लक्ष्यलाई स्थानीयकरण गर्दै इनरुवा नगरको समुन्नत, व्यवस्थित एवं दिर्घकालिन विकास गर्न आवधिक योजना निर्माणको लागि रकम रु. १० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
११. इनरूवाको बजार क्षेत्र र मुख्य शहरी आवास क्षेत्रका लागि आवश्यक पर्ने सेवा सुविधा तथा पुर्वाधार निर्माणको आवश्यकता ग्रामिण क्षेत्रको भन्दा नितान्त भिन्न छ । यो भिन्नता बीचको एकतालाई सन्तुलित ढंगले ब्यवस्थापन गर्न सकिएन भने त्यसबाट उत्पन्न हुने समस्याप्रति सचेत हुन पनि त्यत्तिकै आवश्यक छ भन्ने मैले महसुस गरेको छु । यसका लागि नगरको पुर्वाधार विकासमा आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
१२. नगर गौरबको आयोजनाको रूपमा इनरुवा १ स्थित शिव मन्दिर निर्माण, इनरुवा २ स्थित दुर्गा मन्दिर निर्माणको लागि ५०/५० लाखको दरले बजेट विनियोजन गरेको छु । साथै अन्य धार्मिक मठ, मन्दिर, मस्जिद आदिको संरक्षण तथा सम्बर्द्धनको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
१३. इनरूवा नगरपालिकासँग संविधान र कानूनले दिएका अधिकार प्रयोग गरी नगरपालिकाको प्रशासनिक एवं सेवा प्रवाहको कार्यलाई सहज र सरल ढंगले सम्पादन गर्न आफ्नै पर्याप्त प्रशासनिक भवन तथा वडा समितिको कार्यालय भवनको अभाव छ, त्यसलाई पुरा गर्न लागि आवश्यक कदम चाल्न जरूरी छ । आगामी आ.व. मा वडा नं. २ र ३ मा वडा कार्यालय बनाउन आवश्यक बजेट रकम रु. ५० लाख विनियोजन गरेको छु ।
१४. नगर स्तरीय ठुला योजना तथा वडा स्तरीय साना योजनाहरू संचालनको लागि रकम रु. ५ करोड विनियोजन गरेको छु ।
१५. अधिल्लो नगर सभाबाट स्वीकृत चालु आ.व.को लागि घाटा बजेटबाट सिर्जना हुन आएको भुक्तानी दायित्वलाई फरफारक गर्न रकम रु. ४ करोड विनियोजन गरेको छु ।

सामाजिक विकास:

शिक्षा:

१६. नगर क्षेत्रका दलित, विपन्न तथा सिमान्तकृत परिवारका विद्यार्थिहरूलाई डाक्टर, इन्जिनियर, नर्स लगायतका प्राविधिक विषयमा प्रत्येक वर्ष कम्तिमा ५ (पाँच) जनालाई

छात्रवृत्ती उपलब्ध गराउन नगरको गौरबको आयोजनाको रूपमा नगर प्रमुख छात्रवृत्ती कार्यक्रमका लागि रकम रु. ४० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।

१७. नगरका सबै सामुदायीक विद्यालयहरूमा क्रमश अंग्रेजि माध्ययमबाट पठनपाठन गराउन आवश्यक भौतिक पुर्वाधार तथा शैक्षिक सामाग्रीहरू सहयोग गर्नको लागि बजेट विनियोजन गरेको छु ।
१८. बालबालिकाहरूको निरन्तर शिकाई सहजिकरणको लागि सबै सामुदायीक विद्यालयहरू र सार्वजनिक स्थलहरूमा Free Wifi जडानको लागि बजेट विनियोजन गरेको छु ।
१९. शिक्षाको क्षेत्रमा सबैको पहुँज पुर्याउने हेतुले दलित विपन्न, सिमान्तकृत तथा विपन्न मुस्लिम परिवारका सामुदायीक विद्यालयबाट कक्षा १० उत्तिर्ण परीक्षामा सफल भएका छात्राहरूलाई प्रोत्साहनस्वरुप १/१ थान साईकल उपलब्ध गराउन नगरको गौरबको आयोजनाको रूपमा उप-प्रमुख शैक्षिक प्रोत्साहन कार्यक्रमका लागि रकम रु. ५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
२०. शिक्षा क्षेत्रमा दिर्घकालिन विकासको लागि प्राविधिक शिक्षालय सहितको सम्भाव्यता अध्ययन गर्न शैक्षिक योजना निर्माण गर्न रकम रु. ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

स्वास्थ्य:

२१. दलित, अपांग, विपन्न तथा गरिब परिवारको स्वास्थ्य सुरक्षाको लागि नेपाल सरकारको स्वास्थ्य विमा कार्यक्रमबाट स्वास्थ्य विमा गराउन रकम रु. २० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
२२. नगरबासीहरूलाई स्वास्थ्य एवं शारिरिक तन्दुरुस्ति तर्फ आकर्षित गर्न नगरको विभिन्न स्थानमा ओपन जिमको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
२३. साथै नगर क्षेत्र भित्रका स्वास्थ्य चौकीहरूको क्षमता सुदृढीकरण गरी मधेशा स्वास्थ्य चौकीको वर्थिङ सेन्टर थप व्यवस्थित गर्दै चाँदवेला, बबिया र जल्पापुर स्वास्थ्य चौकीहरूमा ल्याव सहितको सेवा उपलब्ध गराउन आवश्यक व्यवस्था गरेको छु । साथै इनरुवा नगरक्षेत्र भित्र जन्मेका शिशुहरूको लागि सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रमको लागि बजेट विनियोजन गरेको छु ।

२४. महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका मार्फत दिर्गरीगी नगरबासीहरूको घरघर सम्म निशुल्क औषधि पुर्याउने व्यवस्था मिलाइनेछ । स्वयं सेविकाहरूको क्षमता विकासको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
२५. गर्भवती महिलाहरूको नियमित स्वास्थ्य जाँचको लागि सबै वडाहरूमा पोर्टेबल भिडियो X-Ray सहितको सेवा उपलब्ध गराउन आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
२६. विद्यालयका छात्राहरूको स्वास्थ्य सुरक्षाको लागि निशुल्क स्यानेटरी प्याड उपलब्ध गराइनेछ ।

लक्षित वर्ग:

२७. जेष्ठ नागरिकहरूको दैनिक जिवनलाई चलायमान बनाई राख्न नगर गौरव आयोजनाको रूपमा केहि वडाहरूमा जेष्ठ नागरिक मिलन केन्द्र निर्माणको सुरुवात गर्न रकम रु. ५० लाख विनियोजन गरेको छु ।
२८. प्रदेश सरकार, इनरुवा नगरपालिका र करुणा फाउण्डेसनको त्रिपक्षिय सहकार्यमा संचालित अपांगता रोकथाम तथा पुनर्स्थापना कार्यक्रमको लागि रकम रु. १५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु । साथै महिला, बालबालिका र अपांगता क्षेत्रको विकासको लागि उल्लेख्य बजेट विनियोजन गरेको छु ।
२९. हिंसामा परेका महिला तथा बालबालिकाको संरक्षण गर्न अल्पकालिन सेवा केन्द्र संचालनको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु । साथै न्यायीक समिति तथा मेलमिलाप कर्ताहरूको क्षमता अभिवृद्धि गरि न्यायीक सम्पादनलाई चुस्त दुरुस्त राख्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
३०. बैदेशिक रोजगारमा जाने युवाहरूलाई आवश्यक प्राविधिक सिप विकासका तालिमहरू संचालन गर्नुका साथै निजहरूको परिवारलाई वित्तीय साक्षरता तालिम समेत प्रदान गरिनेछ । साथै विदेशबाट फर्किएर आएका युवाहरूलाई रोजगारको अवसर सिर्जना गरी कामकाजमा लगाइनेछ ।
३१. नगरबासीको मृत्यु हुँदा घाट सम्म पुर्याउन निशुल्क सव-बहानको व्यवस्था गरिनेछ । साथै दलित तथा अति विपन्न परिवारको मृत्यु भएमा दाहासंस्कार खर्च बापत प्रति परिवार १० हजार उपलब्ध गराउन आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

आर्थिक विकास:

कृषि तथा पशु विकास:

३२. नगर क्षेत्रको जग्गाको वर्गीकरण गरी कृषियोग्य जमिनलाई विभिन्न बालीको पकेट क्षेत्र कायम गर्नुका साथै आवसिय क्षेत्रहरु समेत तोकि व्यवस्थित शहरीकरणको लागि दिगो योजना बनाईनेछ । यसका लागि Land Use Plan निर्माणको लागि रकम रु.५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
३३. कृषि उपजलाई आधुनिकिकरण गर्दै बजारको मागलाई पूर्ति गर्न कृषकहरुलाई लागत साझेदारीमा विभिन्न क्षेत्रमा अनुदान दिने र शिक्षित वेरोजगारलाई कृषि पेशामा आकर्षित गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
३४. कृषि उत्पादनलाई वृद्धि गर्न उन्नत जातको धानको विउविजन वितरण गर्न आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु । साथै संघीय सरकारसंग समन्वय गरी समयमै रसायनिक मल उपलब्ध गराउन पहल गरिनेछ ।
३५. कृषि योग्य क्षेत्रमा सिचाईको लागि विद्युतको पहुँज पुर्याउने कार्यको सुरुवात गरिनेछ । यसका लागि कृषि विद्युतिकरणमा रु. ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
३६. इनरुवा ४ मा रहेको कृषि थोक बजारलाई आधुनिक संरचनाहरु निर्माण गरी १ नं. प्रदेशको नमुना कृषि थोक बजार बनाईनेछ ।
३७. पशु विकास कार्यक्रम अन्तर्गत कृषक समुहहरुलाई बोयर जातको विउ बोका वितरण गर्न रु. ४ लाख विनियोजन गरेको छु ।

सहकारी तथा वित्तिय सेवा:

३८. लघु उद्यमको विकास र प्रवर्द्धनको माध्यमबाट गरिबी निवारणमा सहयोग पुर्याउन नयाँ लघु उद्यमी सृजना तथा पुराना लघु उद्यमीहरुको स्तरोन्नति गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु । साथै गरिबी निवारणको लागि ग्रामीण भेगका घरेलु तथा स-साना उद्योगीहरुको समुह गठन गरी विऊ पुँजि उपलब्ध गराई व्यवसाय प्रवर्द्धन गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
३९. नगर क्षेत्रका सहकारीहरुलाई नियमन गर्न सबैलाई अनिवार्य COPOMIS (कोपोमिस) सिस्टममा आवद्ध गराउन आवश्यक तालिमको व्यवस्था गरेको छ ।

वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन:

४०. विभिन्न समयमा आई पर्ने प्रकोप, महामारी एवं विपद् व्यवस्थापनको लागि प्रकोप व्यवस्थापन कोषमा रकम रु. १० लाख विनियोजन गरेको छु ।
४१. सुनसरी जिल्लाको चिनारीको रुपमा रहेको पवित्र सुनसरी नदि, कुरुवा खोला र गड्वान खोलाको स्वच्छता एवं सुन्दरताको लागि यस क्षेत्रमा खटिन इच्छुक सामाजिक अभियान्ताहरूलाई समेत परिचालन गरी निरन्तर सरसफाई गर्नुका साथै जनचेतना अभिवृद्धि गरिनेछ ।
४२. बाढीको जोखिम नियन्त्रणको लागि पानी तथा ढल निकासलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
४३. सबै वडाहरूमा सार्वजनिक जग्गाको पहिचान गरी प्रत्येक वर्ष कम्तिमा १००० वटा फलफुल तथा बोट विरुवा वृक्षारोपण गरिनेछ ।
४४. नगरपालिका क्षेत्रको एकिकृत फोहोर व्यवस्थापन तथा सरसफाई कार्यमा सार्वजनिक निजी साझेदारीको व्यवस्था अबलम्बन गरिनेछ ।

सुशासन तथा संस्थागत विकास:

४५. नगरको शान्ति सुरक्षाको लागि सबै वडाहरूको रहेको मुख्य बजार क्षेत्रहरू र कार्यालयमा सि.सि. क्यामेरा जडानको लागि रकम रु. १४ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु ।
४६. नगरपालिकालाई नागरिक प्रति जवाफदेहि बनाउन सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण तथा नागरिक सन्तुष्टि सर्वेक्षणको लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
४७. जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूको क्षमता विकासको आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
४८. इनरुवा नगरपालिकामा व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण भएका संचार माध्यमहरूको क्षमता विकासको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
४९. नगरको साहित्य, कला तथा सिर्जनाहरूको प्रवृद्धन इनरुवा प्राज्ञ प्रतिष्ठान मार्फत गरिनेछ ।
५०. इनरुवा नगरपालिकाका सबै नगरवासीहरूले आ.व. २०७८/०७९ को सम्पति कर पौष महिना भित्र तिरेमा लाग्ने करमा १० प्रतिशत छुटको व्यवस्था गरेको छु । साथै इनरुवा नगरपालिकाको पहिलो स्थानीय तह निर्वाचन हुनु भन्दा अगाडी बनेका भौतिक संरचनाहरूको नियमित गर्न मिति २०७९ पौष मसान्त सम्म जरिवाना नलिने व्यवस्था मिलाएको छु ।

५१. नगरबासीहरु तथा उद्योग वाणिज्य संघ, इनरुवाको गुनासो तथा सुझावहरुको आधारमा गत वर्ष कायम भएका विभिन्न सिफारिस दस्तुर तथा व्यवसाय करका दररेटहरुमा उल्लेख्य रूपमा संशोधन गरेको छु । साथै नगरक्षेत्र भित्रका व्यवसायी तथा घर बहालमा दिएका घरधनीहरुसंग लिईदै आएको घर बहाल करलाई प्रभावकारी रूपमा लागु गरिनेछ ।
५२. इनरूवा नगरक्षेत्रमा जातजाति तथा भाषा संस्कृतिको सम्मिश्रणलाई हाम्रो सम्पत्तिको रूपमा ग्रहण गर्ने गरी कार्यक्रम अगाडी बढाउनु छ भने कला, साहित्य, संस्कृति, खेल, पत्रकारिताका क्षेत्रमा रहेका महत्वपूर्ण उपलब्धिको रक्षा गर्दै ती क्षेत्रका विज्ञका अनुभवलाई समेत समुचित उपयोग गर्दै ती क्षेत्रमा थप प्रभावकारी कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गर्नु पनि हाम्रो महत्वपूर्ण जिम्मेवारी हो भन्ने तथ्यलाई गंभिरतापूर्वक स्वीकार गरिएको छ ।
५३. सिमित श्रोत साधनलाई उचित व्यवस्थापन गर्दा गर्दै पनि इनरूवा नगरपालिकाको समग्र विकासको लागि पर्याप्त मात्रमा बजेट नभएको हुँदा संघीय सरकार, प्रदेश सरकार तथा विभिन्न दातृ निकायहरु संग समन्वय र सहकार्य गरी बजेट व्यवस्थापनका लागि पहल गरिनेछ ।
५४. त्यसैगरी एउटा नगरपालिका हुनका लागि न्युनतम आवश्यकताको रूपमा लिईने सार्वजनिक सभाहल, ढल निकासको प्रबन्ध, सडक बत्ति, रात्रीकालिन बजारको ब्यबस्था, शहरी हरित पार्क, बहुजातिय संग्रहालय, सार्वजनिक शौचालय, नदी कोरीडोर व्यवस्थापन, बस टेम्पो रिक्शा, अटोरिक्सा जस्ता सार्वजनिक यातायातका साधनको समुचित पार्किङ् ब्यवस्था लगायतका आवश्यक संरचनाहरुको निर्माणलाई क्रमशः विकास गर्दै लगिनेछ ।

प्रस्तुत नीति, कार्यक्रम तथा बजेट माथि छलफल गरी नगर सभाबाट स्विकृतिको लागि पेश गरेको छु ।

धन्यवाद